

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

22.06.2023. Nr. 1-5/162

Izglītības un zinātnes ministrijai
pasts@izm.gov.lv

Par izglītības iestāžu nosaukumiem

Saskaņā ar Tiesībsarga likuma 11. panta 4. punktu viena no tiesībsarga funkcijām ir atklāt trūkumus tiesību aktos un to piemērošanā, kā arī veicināt šo trūkumu novēršanu jautājumos, kas saistīti ar cilvēktiesību un labas pārvaldības principa ievērošanu.

[1] Izglītības likuma 26. panta pirmajā daļā noteikts, ka izglītības iestādes nosaukumam un izglītības iestādes struktūrvienības nosaukumam jāatbilst Izglītības likumā noteikto izglītības pakāpju un veidu nosaukumiem. Ir noteiktas šādas izglītības pakāpes: 1) pirmsskolas izglītība; 2) pamatzglītība; 3) vidējā izglītība; 4) augstākā izglītība.¹ Izglītības veidi ir šādi: 1) vispārējā izglītība; 2) profesionālā izglītība; 3) akadēmiskā izglītība.²

Tiesībsargs ir konstatējis, ka izglītības iestāžu nosaukumi neatbilst Izglītības likumā noteiktajam. Piemēram, skolu nosaukumos visbiežāk tiek ietverta izglītības pakāpe, bet ne izglītības veids. Visbiežāk izglītības iestāžu nosaukumos tiek ietverts vietvārds un izglītības pakāpe. Piemēram, Rīgas Pļavnieku pamatskola, Rīgas Daugavgrīvas pamatskola, Jūrmalas Majoru vidusskola, Vecpiebalgas vidusskola, Nīcgales pirmsskolas izglītības iestāde “Sprīdītis” u.tml.

Aicinu Izglītības un zinātnes ministriju (turpmāk tekstā – Ministrija) izvērtēt Izglītības likuma 26. panta piemērošanu praksē un novērst tās neatbilstību tiesību normā noteiktajam vai rosināt tajā nepieciešamās izmaiņas.

[2] Jau 2013. gadā Ministrija norādīja³, ka reformu īstenošanas plānā ir paredzēts atteikties no vārda "speciālā skola", jo tas veicinās bērnu ar īpašām vajadzībām iekļaušanos sabiedrībā, atzina tādu speciālās izglītības iestādes nosaukumu par diskriminējošu.

Tiesībsargs ir konstatējis, ka vēl joprojām vairāku izglītības iestāžu nosaukumos ir ietverts vārds “speciālā”. Minētais atspoguļojas arī Ministrijas Informatīvajā ziņojumā “Par speciālās izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu”.

Vārda “speciālā” iekļaušana izglītības iestādes nosaukumā ir ne vien diskriminējoša, bet arī neatbilst Izglītības likumā noteiktajam par izglītības iestādes nosaukumu, jo Izglītības likumā kā izglītības veids nav noteikta speciālā izglītība.

¹ [Izglītības likuma 5. pants](#)

² [Izglītības likuma 6. pants](#)

³ LSM.lv raksts “[Speciālās skolas maina nosaukumus](#)”

Pamatojoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma 65.² panta 3. punktā noteikto tiesībsarga kompetenci iesniegt priekšlikumus, kas veicina bērna tiesību ievērošanu, lai novērstu diskrimināciju pret bērniem ar speciālām vajadzībām, aicinu Izglītības un zinātnes ministriju novērst izglītības iestāžu, kuru nosaukumos ietverts vārds “speciālā”, nosaukumu neatbilstību Izglītības likuma 26. pantā noteiktajam.

Lūdzu līdz **2023. gada 21. augustam** sniegt atbildi par paveikto.

Tiesībsarga pilnvarojumā
Bērnu tiesību nodaļas vadītāja

Laila Grāvere

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu